

28.07.2026
KSL/39/03.01.00/2026

Muuramen kunnanhallitus
kirjaamo@muurame.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö 9.6.2026

LAUSUNTO: RIIHIVUOREN OSAYLEISKAAVA, MUURAME, KAAVALUONNOS

Muuramen kunta on pyytänyt Keski-Suomen liiton lausuntoa Riihivuoren osayleiskaavan luonnoksesta. Suunnittelualue käsittää koko Riihivuoren alueen rajautuen Päijänteeseen, Kivijärveen ja Riihijärveen sekä Riihiniemen ja Hautalahden asuinalueisiin. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 235 ha.

Luonnoksessa esitettävä kaavaratkaisu kehittää Riihivuorta matkailu- ja virkistyspainotteisena alueena. Matkailupalveluihin liittyvä rakentaminen on keskitetty rinnealueiden yhteyteen. Haja-asutusmaista vakituista ja loma-asumista on kaavaselostuksen mukaan osoitettu ympäristöön maaston, luonnon ja maiseman ehdoilla. Uusia yksittäisiä, yleiskaavalla luvitettavia rakennuspaikkoja osoitetaan 27 kpl. Kaavassa osoitettavien RM-1, RM-2, RM-3 ja RA-1-alueiden rakennusoikeutta ei määrätä tarkemmin, sillä alueiden toteuttaminen edellyttää asemakaavan laatimista. Lisäksi kaavaluonnoksessa on osoitettu useita laajoja virkistys- ja luontoalueita.

Osayleiskaavan tavoitteet ovat Keski-Suomen maakuntakaavojen ja strategisten tavoitteiden mukaisia ja osayleiskaavatyö tukee näiden tavoitteiden toteutumista. Keski-Suomen maakuntakaavassa Riihivuori on merkitty matkailupalvelujen kohteeksi, lisäksi Riihivuoren alue sijoittuu Keski-Suomen aluerakenteessa 2050 tunnistetun virkistys-, matkailun ja kulttuurin painopistealueelle. Suunnittelualue sijoittuu myös osin maakuntakaavassa osoitetun Muuramen seudullisesti merkittävän tiivistettävän taajaman alueelle.

Suunnittelualueelle sijoittuu osin Saarenkylän maakunnallisesti arvokas maisema-alue. Maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen merkintä on hyvä tuoda esiin myös kaavaselostuksen kohdassa *’suunnittelualueella koskevat maakuntakaavan merkinnät’* (s. 51–52). Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan *”alueella tulee edistää kestävän maatalouden harjoittamista. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.”*

Osayleiskaavaluonnoksessa maisema-alueella koskee suunnittelumääräys, jonka mukaan *”Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja muissa toimenpiteissä tulee turvata maisema-alueen ominaispiirteet ja arvot. Rakentaminen on sovittava maisemaan. Avoimien maisematilojen säilymistä tulee edistää.”* Merkintä ja määräys ovat linjassa Keski-Suomen maakuntakaavan kanssa. Myös osayleiskaavaluonnoksessa esitetty yleismääräys maisematyöluovasta on lähtökohtaisesti perusteltu.

Suoraan yleiskaavalla luvitettavien rakennuspaikkojen osalta kaavaluonnoksessa on huomioitu rakentamisen sopeutuminen ympäristöön. Kaavaehdotusta valmisteltaessa tulee kuitenkin

tarkastella, voisiko vastaavan periaatteen kirjata myös Riihivuoren lakialueen matkailupalvelujen alueen (RM-1) ja tiiviin loma-asutuksen alueen (RA-1) osalta. Yleiskaavalla ohjataan asemakaavoitusta ja maakuntakaavoituksesta tulevien merkintöjen ja määräyksien tulisi siirtyä yleiskaavan kautta tarkempaan suunnitteluun. Maakuntakaavassa matkailupalvelujen kohdetta koskevan rakentamismääräyksen mukaan ”*Alueella sallitaan matkailupalveluja tukeva rakentaminen. Alueen rakentamisen suunnittelussa uusi rakentaminen on sopeutettava ympäristöön.*” Tarkempaa ohjausta jo yleiskaavavaiheessa tukee myös Riihivuoren erottuminen maisemassa laajalla alueella ja mm. Riihivuoren hallitsevuus maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen kaukomaisemassa.

Kaavaluonnoksessa on esitetty uusia tieyhteyksiä n. 1700 metrin verran, mukaan luettuna yhteys Syväsalmentieltä Riihivuorentielle, joka muodostaa ns. rengastien. Tämä parantaa Riihivuoren paikallisia yhteyksiä. Kaava ei muuta Riihivuoren aluetta luonteeltaan taajamamaiseksi, mutta alue kytkeytyy toiminnallisesti osaksi Muuramen taajamarakennetta. Kaavaselostuksessa mainitaan, että jatkosuunnittelussa yksi keskeisistä teemoista on alueen sisäisen jalankulun ja pyöräilyn suunnittelu. Keski-Suomen liiton näkemyksen mukaan kaavaehdotusta valmisteltaessa on tärkeää tarkastella, kuinka kaavaratkaisulla huomioidaan ja mahdollistetaan kevyen liikenteen kehittäminen suunnittelualueella.

Kaavaselostuksessa on huomioitu suunnittelualueen pohjoisosaan maakuntakaavassa osoitettu ohjeellinen moottorikelkkailureitti. Reitti tulisi huomioida myös yleiskaavamerkintänä kaavakartalla. Reitin huomioiminen kaavaratkaisussa tukee myös kaavatyön tavoitetta Riihivuoren kehittämisestä matkailu- ja virkistyskohteena, jolla on mahdollisuuksia profiloitua erityisesti luonto- ja aktiivimatkailuun perustuvana kohteena.

Kaavaselostuksessa on arvioitu hyvin kaavan suhdetta maakuntakaavan yleisiin suunnittelumääräyksiin pois lukien Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 uusiutuvaa energiaa koskeva suunnittelumääräys. Kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä tulee samalla tavoin arvioida uusiutuvaa energiaa koskevan suunnittelumääräyksen sekä suunnittelualueelle kohdistuvien maakuntakaavan merkintöjen ja niihin liittyvien määräyksien toteutumista osayleiskaavaratkaisussa.

Keski-Suomen liitto kiinnittää huomiota kaavakartalla VU-alueen yhteydessä sinisellä pallosymbolilla esitettyyn merkintään. Merkinnälle ei ole määritelty kuvausta kaavakartalla tai muissa kaava-asiakirjoissa.

Keski-Suomen liitolla ei ole muuta huomautettavaa osayleiskaavaluonnoksesta.

Lausunnon on valmistellut aluekehitysasiantuntija Valtteri Paakki,
valtteri.paakki@keskisuomi.fi, 040 525 6059

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.